

INVESTIGAȚII GEOFIZICE ȘI ARHEOLOGICE ÎN SITUL DIN EPOCA FIERULUI SAHARNA/„RUDE”, RAIONUL REZINA

*Aurel ZANOCI, Andrei ASĂNDULESEI,
Mihail BĂȚ, Felix-Adrian TENCARIU*

În primăvara-vara anului 2019 au continuat cercetările la situl din epoca fierului Saharna-„Rude”. Acestea au fost realizate prin intermediul periegezelor, a prospecțiunilor geomagnetice și a unui sondaj.

Ca urmare a periegezelor s-a stabilit că așezarea ocupa panta de răsărit a unui deal și a avut estimativ o întindere de cca 10 ha (anterior aria ei era considerată de cca 2 ha), iar majoritatea ceramicii recoltate de la suprafață (**Fig. 2,4-11**) se încadrează în prima epocă a fierului (cultura Cozia-Saharna).

Prospecțiunile geomagnetice au fost realizate pe o suprafață de cca 3 ha, fiind concentrate în partea central-nordică a sitului (**Fig. 1**). Drept rezultat au fost reperate mai multe anomalii, printre care se evidențiază una amplasată la marginea de nord a așezării. Aceasta este de formă circulară și constă din două linii concentrice, prima având diametrul de cca 50 m, iar a doua – de 75 m. De asemenea, mai multe anomalii pozitive, atribuite unor gropi sau mici bordeie, au fost atestate pe întreaga suprafață a sitului.

Cu scopul verificării anomaliei circulare, pe latura ei de nord a fost trasată o secțiune cu dimensiunile de 14×2 m (**Fig. 1**). În urma cercetărilor arheologice, la adâncimea de 0,6 m de la nivelul actual de călcare a fost descoperit un șanț (**Fig. 2,1**). Acesta avea formă quasi-trapezoidală în secțiune, cu o deschidere în partea superioară de cca 4,2 m, lățimea în partea inferioară fiind de cca 1,1 m. Șanțul avea adâncimea de cca 1,8 m, dintre care cca 1,55 m a fost săpat în roca de calcar. La fundul șanțului au fost descoperite trei fragmente de vase modelate cu mâna, ce aveau suprafața lustruită și culoarea neagră sau cafenie (**Fig. 2, 2, 3**). Dintre acestea se evidențiază un fragment decorat cu brâu în relief (**Fig. 2, 2**). Plecând de la aceste informații preliminare, putem considera că șanțul a fost săpat în prima epocă a fierului și era contemporan cu așezarea.

Astfel, la momentul de față putem presupune că în prima epocă a fierului la Saharna-„Rude” a existat o așezare deschisă de dimensiuni mari (cca 10 ha), la marginea de nord a căreia a funcționat o „citadelă” de formă rotundă ($S = 0,40$ ha), apărată cu două șanțuri concentrice, dublate, probabil, cu palisade din bârne. O situație similară s-a atestat pe malul opus al defileului „Valea Crac”, la Saharna Mare / „Dealul Mănăstirii”, unde în această perioadă a fost documentată o mare așezare deschisă, flancată de o „citadelă” rotundă de proporții reduse.

Fig. 1. Saharna „Rude”. Harta magnetometrică suprapusă peste imaginea ortorectificată.

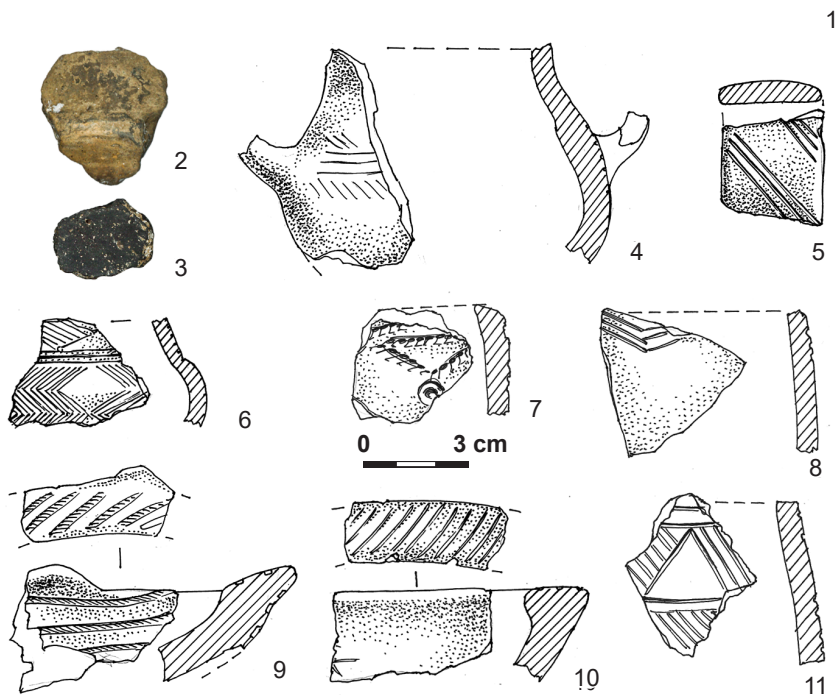

Fig. 2. Saharna „Rude”: 1 - vestigiile șanțului; 2-3 - fragmente ceramice descoperite în umplutura șanțului; 4-11 - fragmente ceramice descoperite pe suprafața așezării deschise.